

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΜΑΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)
ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. «Επομένως, ταιριάζει αυτούς να θεωρούμε τους πιο ευτυχισμένους, οι οποίοι αφού κινδύνευσαν για τα πιο μεγάλα κι ωραία έτσι τελείωσαν τη ζωή τους, χωρίς να εμπιστευθούν τη ζωή τους στην τύχη, ούτε να περιμένουν το φυσικό θάνατο, αλλά διαλέγοντας τον πιο ωραίο. Και γι αυτό, βέβαια, αγέραστες είναι οι μνήμες τους κι αξιοζήλευτες απ' όλους τους ανθρώπους οι τιμές τους.»

A2. Σύμφωνα με τον Λυσία, οι πιο ευτυχισμένοι είναι οι πεσόντες του πολέμου, οι οποίοι σκοτώθηκαν για τα ιδανικά και τις αξίες. Εκείνοι δεν εμπιστεύτηκαν τον εαυτό τους στην τύχη, ούτε επέλεξαν την ασφάλεια του σπιτιού τους και τον φυσικό θάνατο, αλλά ήταν συνειδητή η επιλογή τους να πεθάνουν στο πεδίο της μάχης, για να υπερασπιστούν την πατρίδα τους. Η αντίστοιχη φράση του κειμένου είναι «ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους...οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν.»

A3. Οι τιμές που τους αποδίδουν οι συμπολίτες τους είναι ο ενταφιασμός με δημόσια δαπάνη, ενώ καθιερώνονται προς τιμήν τους αγώνες δύναμης, σοφίας και πλούτου. Επίσης, εκφωνείται επικήδειος λόγος και όλοι αναγνωρίζουν την αξία και το έργο τους. Μάλιστα, οι τιμές που τους αποδίδονται είναι όμοιες με εκείνες των αθανάτων, με αποτέλεσμα να μην ξεχαστούν ποτέ. Αυτό συμβαίνει, γιατί μπορεί να γεννήθηκαν θνητοί, με το έργο τους, όμως, υπερέβησαν την ανθρώπινη φύση τους και εξισώθηκαν με τους αθανάτους. Γι' αυτόν τον λόγο, λαμβάνουν κι αυτές τις τιμές.

ΘΕΜΑ Β

B1.

α. ήγεισθαι, ἐπιτρέψαντες, τίθενται, γενέσθαι, κατέλιπον

β. επίτευγμα, άτυχος, επιτυχημένος

- Μελετώντας την ιστορία θαύμαζε τα λαμπρά **επιτεύγματα** του πολιτισμού του.

- Παρά τις προσπάθειες που κατέβαλε, στάθηκε **άτυχος**.
- Θεωρείται ένας **επιτυχημένος** επιχειρηματίας.

B2.

α.

<u>ΟΡΙΣΤΙΚΗ</u>	<u>ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ</u>	<u>ΕΥΚΤΙΚΗ</u>	<u>ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ</u>
ἔπεσε	πέση	πέσοι	πεσέτω
παρέβαλες	παραβάλης	παραβάλοις	παράβαλε
ἀφίκοντο	ἀφίκωνται	ἀφίκοιντο	ἀφικέσθων/ - έσθωσαν
ἤσθησθε	αἴσθησθε	αἴσθοισθε	αἴσθεσθε

β.

πλείους: αιτιατική πληθυντικού συγκριτικού βαθμού, γένους θηλυκού, του ανωμάλου επιθέτου «πολύς».

χείρων: ονομαστική ενικού συγκριτικού βαθμού, γένους θηλυκού, του ανωμάλου επιθέτου «κακός».

τούς ἀρίστους: αιτιατική πληθυντικού υπερθετικού βαθμού, γένους αρσενικού, του ανωμάλου επιθέτου «άγαθός».

κάλλιον: ονομαστική ενικού συγκριτικού βαθμού, γένους ουδετέρου, του ανωμάλου επιθέτου «καλός».

γ.

α) διεσώθησαν, β) πεισθῆναι, γ)πραχθῆ, δ) διδαχθέντων, ε) ἀποκριθεῖς.

B3.

«ἐπειδή ἔτυχον θνητῶν σωμάτων»: δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική, εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο «ἐπειδή», εκφέρεται με οριστική, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.

«οἷτινες ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον» : δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία « οἷτινες», εκφέρεται με οριστική, αναφέρεται στο «μόνοις τούτοις».

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΜΑΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Θέμα Α (ΜΟΝΑΔΕΣ 8)

1. 1-ε, 2-δ, 3-στ, 4-α, 5-β
Περισσεύουν τα γ και ζ.

2. Στο παρόν ερώτημα οι μαθητές μπορούν ελεύθερα να επιλέξουν και να αναπτύξουν θεωρητικά οποιοδήποτε από τα δοθέντα ιδεολογικά στοιχεία του έργου. Επιπλέον, οφείλουν να υποστηρίξουν τη χρήση του εκάστοτε ιδεολογικού στοιχείου μέσα στο κείμενο και, αν είναι δυνατό, να αιτιολογήσουν τη χρήση του αναφορικά με την εποχή συγγραφής του έργου.

Θέμα Β (ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

1. Ο Αγγελιοφόρος εισέρχεται από τη δεξιά πάροδο, καθότι έρχεται τρέχοντας από τη σπηλιά δίπλα στη θάλασσα (λιμάνι), όπου κρύβεται με τους συντρόφους του μετά το ναυάγιο που υπέστησαν. Σύμφωνα με τη σύμβαση του αρχαίου ελληνικού θεάτρου, όποιοι ήρωες έμπαιναν από τη δεξιά (προς το κοινό) πάροδο έρχονταν από την πόλη ή το λιμάνι, ενώ όποιοι έμπαιναν από την αριστερή έρχονταν από τους αγρούς, την επαρχία.

2. Η είσοδος του Αγγελιοφόρου στη σκηνή χαρακτηρίζεται ως «δραματικό απρόοπτο», καθώς δεν ήταν αναμενόμενη από τους ήρωες ή από το κοινό. Ο Αγγελιοφόρος έρχεται ξαφνικά, για να αναγγείλει ένα επίσης απρόσμενο γεγονός, τη διαφυγή του ειδώλου της Ελένης. Η είσοδός του λειτουργεί καταλυτικά για την εξέλιξη του έργου, εφόσον ο Αγγελιοφόρος με την ανακοίνωσή του επιλύει το αδιέξοδο, στο οποίο είχε φτάσει η πλοκή, διευκολύνοντας την αναγνώριση Ελένης και Μενελάου.

ΘΕΜΑ Γ (ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

1. Ο Ευριπίδης χαρακτηρίστηκε «από σκηνής φιλόσοφος». Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι στα έργα του τα διάφορα πρόσωπα, ιδίως άνθρωποι απλοϊκοί και θυμόσοφοι, εκφράζουν διάφορες απόψεις με διαχρονική ισχύ και γνωμικό χαρακτήρα. Κάτι ανάλογο συμβαίνει κι εδώ. Τα λόγια του γέρου και δούλου Αγγελιαφόρου είναι γεμάτα από λαϊκή σοφία, η οποία σχετίζεται κυρίως με το

ήθος του καλού δούλου, τη μαντική τέχνη, το ευμετάβλητο της ανθρώπινης μοίρας, τη συμμετοχή των θεών σε αυτή, την αξία της λογικής. Η σοφία και η αβίαστη έκφραση της εκ μέρους του Αγγελιοφόρου φαίνεται ίσως ανοίκεια λόγω της κοινωνικής του θέσης. Παρ' όλα αυτά, ο ήρωας προβληματίζεται και προβληματίζει, είναι σκεπτόμενος άνθρωπος με ανησυχίες και ώριμη σκέψη, εφόσον αντιμετωπίζει τα πάντα με σκεπτικισμό, ως «πνευματικό τέκνο» και δημιουργήμα του κινήματος της Σοφιστικής, από το οποίο επηρεάστηκε σαφώς ο Ευριπίδης.

